

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duři daty,
Wotpoću ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njeđzělske łopjeno. ↳

Wudawa ńo kóždy ńobotu w Szmolerjez knihcizisćezěrnj w Budysćinje a je tam ńa šchtwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostac.

Łätare.

Jan. 15, 18—25.

Jako ńo semste žiwjenje nascheho Anjesa Jesum Šhrysta hižo k wječworu nakhilešce a čaž jeho čzerpjenja bliski běšce, štupi jedny jeho wuczomnikow k njemu s praschenjom: „Slaj, my ńmy wschitko wostajili a ńa tobu šchli; šchto dha nam ńa to budže?“ Jene frudne praschenje s rta jeneho wuczomnika, jako hišcže ženje nicžo njeby wot teho Anjesa dostať. Jene praschenje, s kotrehož malowěra a semńsa myšl rěči, kotraž jenož to widži, šchtož psched woczomaj je, a po pienjesach ńo woblicžicž hodži. Pětr temu Anjesej přjódť džerži wopory, kotrež je jeho dla pschinješl, kať je jeho dla wopuschězil dom a dwór, žonu a džeczi. Nětko čže wjedzecz, šchto jemu ńa to budže, kajke čžestne město wón dostanje, hdyž tón Anjes Dabitowe kralestwo ńažo postaji. Pětr čže ńwoje wopory ńaplacžene mēcž s čžafnym dobytkom. Ale běšce wopravdže wopor, kotryž běšce Pětr pschinješl, hdyž wschitko wopuschězi a ńa Jesuřom khodžesce? Njeběšce to wjele bóle pucž k wjeřelu, k měrej, k šbóžnosćzi? Běšce tola Pětr ńam wuřnať: „Tudy je derje bječ! Anježe, komu póndžemž? Ty mašch ńłowa wěczneho žiwjenja.“ Luby čžitarjo! Šchtož ńa tym Anjesom khodži, tón njemóže woczafacž, ńo namať ńłoto a ńłěboro, čžesč a nahladnosč, měrne a pschijomne žiwjenje. Ale wón namať wjele wjazž: měr dusche, wotpočžint tež we wicorach, šbóžne ńwětko tež w nožy a čžemnosćzi, wěšty trošcht we čzerpjenju, wjeřeku nadžiju tež pschi rowach. Njeřby ty hišcže ženje nicžo wo tym ńačžumaf a woptaf, kať nasch Anjes w šchtundach štystnosčze, hdyž nihdže žaneho trošchta a žaneje pomozy njewidžesce, tebe ńa ruķu wša a twoju wutrobu pořhl-ńjomasche. Haj, se ńłotom a ńłěborom, s khwalbu psched ludžimi

ńo tebi nješaplacž, hdyž ńa Jesuřom khodžisch a ńo džeržisch k Wožemu ńłowu a khodžisch po jeho ńańnjach, ale dary ńo tebi dostawaju, kiž wscho ńłoto a ńłěbro, wschu čžłowřtu čžesč pschetrecha, kiž wostawaju tež we khudobje, we frudobje, we ńmjerčzi. Ale na drubej stronje nješabudž, ńo dyrbja čži, kiž čžedža temu Anjesej ńwěrnj bječ w khodženju ńa nim, wjele parowacž teho, šchtož džecžo ńwěta wužije, haj, ńamo hotowi bječ, ńobu nořbjež čžerńjomu křonu nascheho Anjesa, jeho dla tež ńnjescž hidženje ńwěta, kať wón jim to w naschim džekřniřchim ščenju praji, w kotrymž tym ńwojim psched woczzi staji hidženje, kotrež jeho trjechi a jeho dla tež jich. Čžemny wobras je, kotryž widžimž: Jesuř, ta lubosč, hidženj! A wón tež ńwojim wuczomnikam njemóže samjelczecz, ńo tež jich čžakaju čžezke wěžy, ńo tež jim ńalutowane njewostanje hidženje ńwěta. Duž džekřa ńebi rošpomimž:

Kať njewěřjazž ńwět Jesuřa a jeho ńłowo hidži.

1. Š wotkal tajke hidženje pschindže?
2. Kať móže tajke hidženje nam pořhlńjenje bječ?

I.

„Hdyž ńwět waf hidži, dha wěsčze, ńo mje přjedy, dnyli waf hidžil je“ praji nasch Anjes w 18. šchtucžy. Jeho lud je jemu poľafaf, ńo bē jemu na pucžu. Psched Pilatom wofachu: Puschčž Barabařa, křchizuj Jesuřa! Ale s wotkal tajka hida? Njeje to njeřošnyliwne hudadancžto? Šchto je nasch Anjes ńwojemu ludej čžinik? Njeje wón lubosč rošřnywaf wschudžom, ńahojil khorňch, nahječzil ńłódných, trošchtowaf frudnych? Njerěka heraf: „Šchtož lubosč wuřnyje, budže lubosč žnjecz?“ Ale nasch Anjes je tež hrěchi šchtrařowaf, ńłosčž čžłowřskeje wutroby wotkřyl a

kóždemu pokajał, sčto jemu pobrachuje a to woni njemóžachu snjesč. Woni lubowachu czěmnošč bóle, dŕžli šwětło, pschetož jich skutki bėchu sč. Sdy by Jesuŕ Farisejskim po hubje rěčzał, jich prawdošč a šwěrnošč pschecziwo Božemu sakonjej khwalil a jich jako tych najpobožniŕchich mjes ludom wuŕbėhnył, njemėnicze, so bėchu woni s nim ŕpokojom byli, so bėchu jeho khwalili: „haj, tón ma zyle prawje, tenut móžemy ŕo dowėricz.“ Mėnicze, so bėchu wołali: „Prjecz s nim!“? Ale Jesuŕ njemóžesche jich khwalicz, wón dyrbjesche jim wėrnošč prajicz. Ale město teho, so bėchu do ŕo schli a ŕo ŕhibowali we pokucze a proŕyli: „Anježe, pomhaj nam!“ jeho wot ŕo ŕtorcza. To pał je ta móz wėrnošč, so cžłowjeka nuŕuje, ŕo roŕbudžicz, pał sa nju, pał pschecziwo nej. To je móz Jesuŕoweho ŕłowa, so cžłowjeker měra njewoŕtaji, so dyrbi pał Jesuŕa lubowacz pał jeho hidžicz. To je móz ewangelija, so, pał te twjerde wutrobny roŕbije, pał je hiŕcheže bóle ŕtwjerdzi.

Niz wŕŕitzy ŕu Jesuŕa hidžili: Kał wjele bėŕche tych, kotrymž bėŕche Jesuŕ s jeho ŕłowom wutrobu ŕhrėł, kiž ŕahorjeni wot jeho luboŕeže jemu ŕlužachu a ł njemu ŕo džeržachu. Spominaježe jenož na jeho wuczomnikow, na pscheczelow we Bethaniji, na te žony, kiž njedžiwajo na dobre a sč rěče sa nim khodžachu a hiŕcheže teho na drjewje poklecza ŕemrjeteho cžesčachu. Ale na drugej ŕtronje: S kajŕim dživim hidženjom je wjetŕchina iŕraelskeho luda Jesuŕa pscheczėhaka, dofelž njechachu ŕo wobrocicz, dofelž ŕo njechachu ŕnužicz ł pokucze. Kał ŕu ŕwojej wuŕŕi ŕatŕkali, dofelž njechachu wėrnošč ŕlyŕhecž. Kał ŕu je ŕubami ŕŕhipili, roŕnjemdrjeni, dofelž dyrbjachu ŕebi prajicz: „tón Anjes ma prawje,“ ale tola sa nim khodžicz njechachu. Woni chzuchu woŕtač, kajzŕž bėchu. Tehodla ŕo jich hidženje njewobroczi pschecziwo hrėhej, ale pschecziwo temu, kiž jich psched nim warnowasche. Tohodla rėłasche: Jesuŕ dyrbi prjecz!

Luby cžitarjo! Kał ŕteji s twojej wutrobu? Sdyž hamor Božeho ŕłowa dyrbi wo twoju wutrobu, wotewriŕŕ ty durje wutrobny abo ŕanknjesch je jenož hiŕcheže krucziŕŕo? Sdyž Jesuŕ psches ŕwojich ŕwėdłow tebi pokasacz da twoje hrėchi, móžesch ty prajicz: Ach Anježe, khostaj nje, njepŕŕepucz nje, abo wojmjesch wŕŕo sa ŕlo a ŕwarisŕŕ teho, kiž s tobu derje mėni. Sdyž ŕo trjedheny cžujesch we twojim ŕwėdomnju, prajisŕŕ ty: ja chzu ŕo wobrocicz, abo ŕatŕkajŕŕ ŕwojej wuŕŕi, so niczo wjazny njebny ŕlyŕŕchal, bijesch tu ruku, kotraž chze tebe na prawy pucz wróczowjesč? Gladaježe jenož nuts do žiwjenja. S wotkal to hidženje pschecziwo Jesuŕej, jehu ŕłowu, jeho žyrkwi. Sčto ŕu czi, kiž Jesuŕa hidža, jeho ŕłowo hanja? To ŕu czi, kiž we ŕwojej wutrobje cžuja móz Božeho ŕłowa, woni cžuja, so jim s njeho napŕhecziwo kłinczi: „Ty ŕy tón muž, ty dyrbiŕŕ wotpołožicž ŕamŕnu luboŕež, hordosč, lėnjosč, njėŕwėrnošč, s krotka wŕŕo, sčtož je pschecziwo Božej wołi, pschecziwo Jesuŕowemu ŕłowu.“ To pał njechadža. Woni chzedža woŕtač, kajzŕž ŕu. Tehodla hidža teho, kiž jich warnuje; woni mėnja, s wuŕmėŕŕenjom žahadlo Božeho ŕłowa wotŕŕasčez móz; teho dla Bože ŕłowo do blóta ŕteptaju. Sčze wy hdy ŕlyŕŕheli, so wopitž, ŕkupny a druŕny hrėŕŕnizny ŕu s Božim ŕłowom ŕpokojom? Mė, woni jo ŕazpiwaju. A hdyž ŕlyŕŕisŕŕ tajke wohidne ŕłowa, woczim ŕwojej woczzi; ty budžesch widžicz so ma ta wėz ŕwoju hocžku, so dyrbi tajke hidženje potajicž jich njecziŕtošč a njerodne žiwjenje. Wy pał pruhujmy ŕo, hacž ŕmy cžiŕteje wutrobny, pokni luboŕeže ł Jesuŕej, ŕwobodni wot wŕŕeho hidženja pschecziwo njemu.

II.

Hidženje pschecziwo Jesuŕej a jeho ŕłowu je we ŕwėcze a woŕtanje, kaž dołho hrėch wutrobny jate džerži, kaž dołho ŕny njepŕŕeczel wokoło khodži a njerjad wuŕŕywa. Srudnje drje je, so wėrnošč tak wjele pschecziwjenja namaka, so ŕu cžłowjekojo

tał ŕlepi a widžecž nochzedža, sčto ŕo ł jich měrej hodži. Drie dyrbi kóždeho hluboko boleč, kiž rad chze, so dobre ŕŕesčezijanske waschuje, wėra a luboŕež ł Jesuŕej, te ŕałožki wŕŕeho ŕboža a žohnowanja tu a tam roŕtu, hdyž město džaka njedžak žněje. Ale dyrbjeli teho dla ruzy do kłina položicž a wuŕtač we ŕwojim džėle sa Boha a Bože kraleŕtowo. Mė, woczzi poŕbėhajmy ł nam ŕchemu Sbožnikej, kiž je prajil: ŕŕtucžka 18., 20., 21.: Sdyž ŕwėł waŕ hidži, dha wėŕeže, so nje prjedy dŕžli waŕ, hidžil je. Wotrocž njeje wjetŕŕi, dŕžli jeho Anjes. Ssu-li nje pscheczėhali dha budža waŕ tež pscheczėhacz. To budža wam wŕŕitko cžinicž mojeho mjena dla; dofelž woni teho njesnaja, kiž nje pólkal je. Njedyrbi to poŕŕlynicž a ŕmėrowacz kóždeho ŕwėrneho ŕŕesčezijana, kiž móže ŕebi prajicž: „Ja njeŕu a cžerpju toŕame, sčtož je mój Anjes njėł, ja njeŕu jeho ŕŕiž.“ A ŕu wuczomnizny, je jedyn Pawol, jako tajke hidženje a ŕŕesčezėhanje ŕhoniŕu, toho dla ŕwoju khróboŕež a dowėrjenje ŕhubil? Mė, woni bėchu jenož cžim ŕtroŕŕniŕŕi, cžim bóle ŕo dopomniŕu: „Wotrocž njeje wjetŕŕi dŕžli jeho Anjes.“ A hdyž ŕwėł mėni, so jeho hanjenja a hidženja dla tež jenož jedyn wėrjazny ŕwojeho Anjesa wopuŕŕezzi, dha ŕo myli. Sborny ŕŕtom wichor wotkama, ŕtrowy budže cžim ŕlyŕniŕŕi. Teho dla gladaj na to, so je twoja wėra ŕtrowa, niz natwarjena na cžłowŕŕu mudrošč, na ŕłowo cžłowŕŕiŕŕich wuczėrjow, ale na Bože ŕłowo. Slaj, potom roŕeže wėra cžim wjeŕŕescha, cžim bóle wichory hwrja, wichory pscheczėharia a hidžerja. Naŕŕ Anjes praji: Sbožni ŕeže wy, hdyž waŕ ludžo moje dla hanja a pscheczėhaju a rėcza wŕŕo ŕle na waŕ, hdyž na tym lžu; budžeže wjeŕŕeli a ŕraduježe ŕo, pschetož to budže wam w njebjeŕach derje ŕapŕacžene.

Pomhaj ŕwojim hdyž ŕu khudži,
Pscheczėhanju wobaraj,
Pscheczėhariŕŕich ŕlepnich ludži wobrocž,
Pofutu jim daj.
Wobŕtaraj tych ŕwojich ŕam,
Wjedž tych ŕabludženich tam,
Sdžez toh' cžerta khanju wuŕdu
A ł tej wėrnoŕeži tež dóndu.

(462, 6.)

Samjeit.

M. we 2.

Bonižna próŕtwa w cžabŕu ŕtracha a nuŕy.

(Słób: Jene nuŕie je to jene.)

Cžezke, ŕtraŕŕne, ŕrudne cžabŕy
Psches ŕemju ŕo waleja,
Na wŕŕė kraje, mėŕta, haŕny
Sŕwoje ŕnamjo ŕtajeja.

Sdyž ludny ŕo njemóža mjes ŕobu widžicž
A pytaja ŕtajnje ŕo ŕurwŕŕo hidžicž,
Sdyž ŕhibakŕtowo knježi a njemėr a leŕč,
Sčto ŕtyŕŕnime duŕŕe mohł pokojnje wjesč?

Božo, twoja ŕlyŕna ruka
Wotpoczujje nad nami,
Moja duŕŕa proŕta, blůka,
Pschibliža ŕo s próŕtwami:

Njedch wobkłódzi twoja nje wótzowŕŕa hnada,
Sdyž w bėdžerjach horznych mi nadžija ŕpada;
Mam wŕŕelake tyŕŕnosčez, hōrkoŕeže njesč,
Mój Božo, chzŕł psches nje nje ł ŕbožnosčez wjesč!

Božadania hrėŕŕnogh' cžėta
Sėmŕŕe lubła gladaja,
Wŕŕitke prózowanja džėta
Sŕwėtnu kraŕnosčez pytaja.

Hdyž myšle mi jenož sa dobytkom rhodža,
 Sa sachodnej blyščežatej pychu ho hlada,
 Chze skote mi rjeczasy ležny žwět plescz,
 Mój Jesu, chzyl sbóžnje mje nimo nich wjesecz!

Žana dobra čzesecz a sprawnosecz
 Njemóžetej spokojicz,
 Tych, kiž žwojich njenow žlawnosecz
 S lesczu chzedža wudebicž.

Njech čzesече je lafonna wutroba druhich,
 Njech hordža ho w klinežazhch njenach tych žwojich;
 Ja njerodžu wo žwětnu khwalbu a čzesecz,
 Ach Anježe, mój Božo, chzyl sbóžnje mje wjesecz!

Swětna pycha, móg a kražnosecz
 Njebudžeja wěcznje kěžecz,
 Ruša pak a kichiz a blasnosecz
 Dyrbja junu kónza mēcž.

Duž prošču: hdyž žlabuške mozy mi šhinu,
 A poščednje hodžintki stóněžnje ho minu,
 Haj, chzesch-li mje se žwěta k domišnje wjesecz,
 Daj njebjesku kónu mi w sbóžnosечи wjesecz!

L—i.

Lutherowe žłowa k šchtwórtel kasni.

(S jeho spižow sestajal J. Kapler, f.)

Nětko pschindže druha tašla. Za naž wuczi, kaš dyrbinu ho napscheczino čłowjekam w dobrych štuffach šwucžowacz. Te pak dyrbja ho tež, kaž te druge, we wěrje štačž.

„Ty dyrbiš žwojeho nana a žwoju macž čzesecz, so ho čži derje póněž a dołho žiwy budžesch na semi.“

Wo wyškoch štuffach přerich šjoch kasnjow žadnu lěpschi nje namakajsch dyžli pošluschnosecz pscheczino wschittim, kiž žu nam ja wyschnosecz postajeni.

To přejne je, my dyrbinu žwojeho čželneho nana a žwoju macžer čzesecz, kotraž štaj nam žiwjenje dajoj, naž sežitwičoj, hladačoj a woczahnyčoj, i wulkej pilnosczu, starosczu, prózu a dželom. Dale čzesecz njewobsteji jenož w tym, so ju se šwonkownym waschnjom wopokajajsch, ale so žy pošluschny, jeju žłowa a štuffi wyškoko džeržišch, jimaj prawo dasch bycz, šchtož chzetaj, snježesch, kaš i nami čžinitaj, k temu, hdžez potrjebataj, jeju i žyrobu, draštu a domom wobstarajsch. Šchtož ho pak wot staršheju pschikafa, dyrbi ho tež, hdyž štaj semrjetaj abo njepschitoninaj, wot tych srošymicz, kiž žu na jeju měšnje: pscheczeljw, kmóšja a wucžerjo. Pschetož kóždy dyrbi ho wobknežicz dacž a druhim čłowjekam poddany bycz.

Druhi štuff tejele kasnje je, pošluschny bycz kšheseczjanskej žyřkwi, so po tym čžinitim, šchtož wona postaji a sraduje po Božim žłowje. Kaž je w žwětnym knještwje malo pošluschnych poddanow, tak tež w duchownym malo pobožnych, sprawnych kšheseczjanow, hacž runje wschitžy tole njeno noscha. Tcho dla Khrystuš žyřkej na žwoje žłowo šwjasa. Hdžez tajke nadeždžesch, žy winowaty, so je pošluchajsch.

Tjecze je, žwětnej wyschnosечи pošluschny bycz. Pschetož wschitka wyschnosecz je wot Boha. Tak dołho kaž wón žwětnu knještwu šđerži, mēr na semi wostanje. Tón je tajki wulki poklad so jón ničto doscz wopomnicž ani srošymicz njesamóže, kšiba jenož kšheseczjenje. Pscheczino wyschnosечи na dwojake waschnje šhřěšcha; i přenja, hdyž ju woběhaju, jebaja, jej nježwětni žu, po nej njecžinja, kaž wona pschikafa; i druha, hdyž šte wo nej rēcža, ju kašliwaja, a hdžez ho wjeczicz njemóža, na nju i bórbotanjom a

šhyni žłowami, šjawnje abo potajnje, žwarja. Tudy njech ho tež w modlitwje špomina na knježerjom, so by Bóh tón Anjes jim rošom a mudroscz spožczil, mērnje a sbožownje nam pschedschecž Njech jich wobarnuje, so Bože žłowo čzesеча, njepscheczěhaja ani nikomu njeprawdu njecžinja.

Šchtwórti štuff je pošluschnosecz čželedže a džělacžerjom napscheczjo jich knjesam a knjenjam, mišchtram a mišchtrkam. Nětko je najwjetsche škorženje na žwěcže na čželedž a džělawy lud, so žu njepošluschni, nježwětni, lóšy a jenož to žwoje pytaja. Tcho dla dyrbja na tule kafeš pilnje špominačž. Pschetož to nje rěka, žwojeho knješa čzeseczicz, so jemu „knjes“ rěkajsch, ale jeho i wutrobu pošluchajsch a ho jeho bojišch. Tchodla dyrbja wotročžy a džowki hladacz, so žwojich knjesow a žwoje knjenje čzesеча kaž žwojich žamžnych nanow a macžerje a wschitko čžinja, šchtož ho wot nich žada, niz i nušowanjom a njewólnosczu ale i radosczu a wježelosczu.

Pod šschizom.

W jenej šchpaniškej wójnje ras po krawawnej bitwje šchtyrjoch wojakow nadeždžechu, čži pod jnym šschizom žedžachu, wschitžy jako čžela, we žwojej kwi pluwajžy, ale ramjo pschi ramjenju, žwětnje, bratrowšy a twjerdže šjednocženi. S šhribjetom běchu na jenu škalnu seženu šlehneni, jim šnapscheczja pak na trawnej hóržy Boža martra štejesche i tymi podpšhanymi žłowami: „Šlej, to je Bože jehnjo, kotrež žwěta hrěchi nježe.“ Čži šchtyrjo wojazy běchu w nadežhu žwojeje kolonny nimale na dobo čžezko šranjeni padnyli. Jako nětk čži drujy towaršchojo we žwojim nadežhowanju dale pokračowachu, běchu ho čži do žmjercže šranjeni mužjo, njedžiwawšchi wschěch bolosczow, wot teho měštna, hdžez psches njepscheczěške kulki padžechu, hacž k temu šschizej dowlešli. Pschetož jowle pod šschizom chzychu woni hacž do žmjercže šjednocženštwu njes žobu a šjednocženštwu i Bohom mēcž. Tak jich morowych namakachu; jich ruzy běšchtej štyknjenej, mēr na woblednjenych woblicžach wotpoczowajsch, a na wotemrěthmaj woczomaj móžesch ho widžecz, so běšchtej w runej mērje na šschiz šhladowačoj. Tak běchu woni nad šschizom na žwoje bolosče žabnyli, ja žwojich njepscheczělow ho modliši, žwoju žamžnu dušchu a žwojeho Boha žmilenje namakali a ho i hlubiny žmjercže tak rjez na nim pošbėhnyli kaž na žwym drjewje abo njebjeskim rěblu.

F.

Oberlin.

Jeho žiwjenje a štuffowanje w Kamjenjodole.

se wschelatich žórlow wucžerpak

† Jan B itlo

(Pokracžowanje.)

Wo dokonžaných študijach njenastupi Oberlin hnydom duchownške město; móžno, so ho k nastupjenju tak wazneho šastojštwu hiščeže šraky doscz njecžujesch, móžno pak tež, so ho jemu žana tajka škladnoscz njepoškicži, kaž žebi ju po žwojej šmyšlenosечи a po žwojich kšmanosczach žadašche. Pschetož wón žadašche žebi město, hdžez by ho prawje wjeleštronišy wužitny wopokajacz wobł. Kaž běšche ho žam žyle žlužbje žwojeho Anjesa pošwječil, tak njerodžesch wón wo žane žwětnu wušnamjenjenje ani wo čzesecz.

W tutym čžahu wucžesch wón wschellich knježich džēczi, do jich domow rhodžo, hacž bu na pošledku domžazh wucžer pola tehdom žlawneho kasenka Ziegenhagena we Strašburgu a wopokafa tudy tak prawje žwoju dobru wohapóšnu wutrobu, tak so jeho tamnej staršhej dla dobroho wobkhadžowanja i jeju džēcžimi wutrobnje ljubowajschtaj a jeho jako žwojeho žyna džeržeschtaj.

Dokelž bě jemu kóžda sřladnosć, hdžež móžesche něšto wu-
žitne nawuřnyč, njech běsche sčtož chyzsche, runjež so tež du-
chownstwa zyle njedostatko, jara watan awěž, dha nahromadzi
wón žebi tudy wjele lékařskich wjedźiwosćow, kotrež móžesche po-
sřdžišcho, kaž budženty řhyschecž, jara derje wuzičž.

Jeho řwědomniwa sprawnosć, jeho derjeměnjaza pšhecžel-
nitwošć pšhecžiwu wschitkim ludžom, jeho twjerde dowěrjenje
na Boha we wschellich podeńdženjach doby jemu čzesć, lubošć a
dowěrjenje pola jeho řobuměšchčanow. Wo tym řwěteži mjes
druhim tež jczěhowazy podawf.

Čžestny klamar, řiž so na móž jeho wěry spušchčesche,
pšchindže ras f njemu a powjedajsche jemu dalofe a řchěrofe wo
tym, so husto duch, řiž je jako starý ryczeř swoblefany, f njemu
pšchifhadža a jemu na posřad nadžiju čžini, řiž w jeho, klamarjo-
wej, pinzy řahrjebana leži; wón powjedajsche dale, so je hižom
huřto ja nim do pinzy hieč chyzf, ale so je jeho kóždu ras wulfi
wrjesřot, kotryž je řhyschaf, a řadlawy poř, kotrehož je widžaf,
taf řatrajchif, so je řo wrěčičž dyrbjaf. Pšches tutón wrjesřot a
teho pša f jeneje, a pšches nadžiju wulkeho bohastwa f druheje
strony běsche jeho řłowa taf pšchemjata, so řebi na řwoje wifo-
wanje wjazy f tajfej řwěrnosćžu, kaž hewaf myřlicž njemóžesche,
f čžehož pšchindže, so řwojich woteřerajow jeneho po druhim
řhubi. Wón prošesche teho dla Oberlina naležnje, so by do jeho
domu pšchichof a pak teho ducha řamohf, so by jemu tón řchaz
pšchepodař, pak jeho řazohnowaf, so by nihdy wjazy f njemu nje-
pšchichof. Oberlin jemu wotmolwi, so je řazohnowanjom
duchow ničžo čžinicž nima, pštasche temu wbohenu mužej teho
ducha, kotrehož běsche řebi do řłowy řajif, trochu f řłowy wu-
hnač a napominašche jeho pšchipóřla, so by pšches řěpsche řasta-
ranje řwojeho klamarřtwa, pšches modlenje a řwěrnú džělawosć
řwoje wobřejnosće řažo polěpřichž pštal. Dokelž pak widžesche,
so běchu tudy wschitke řěče podarimo, řłubi wón temu mužej, so
chze jemu jeho proštwu dopjelničž. Jako něřf w poknozy do
klamarjoweje řhěže pšchindže, namafa tam jeho a jeho řonu f ně-
kotrymi druhami řónřtini f jeju pšhecželřtwa řhromadženeju, ko-
trež tež wobřwědčowachu, so řu to řjewjenje widžafe. Woni
wschitzy řhromadže řřjedž řtwy do řłoa wokolo ředžachu. Na jene
dobo wobřědný to zyle towarřtwa, a tón muž řawořa: Šłajcže,
řnježe, tón řrabja řteji wam napřchecžiwu! — Ja ničžo nje-
widžu. — Šłajcže jenož, řawořa druhi řatorhujeny řłož, wón řo
f wam pšchibřizuje! — Ja pak jeho tola njewidžu! — Něřf řteji
runje řady wafcheho řłóřa. — A tola njemóžu jeho widžecž;
dokelž pak prajicže, so je mi bliffo, dha chzu f nim řěčecž. — A
je řłóřa řtanymřchi a do teho řóřka řo wobrocžiwřchi, hdžež pra-
jachu, so tam tón duch řteji, džesche wón: „Řnjes řrabja, mi
praja, so pšchede mnu řtejicže, runjež waf njewidžu; to pak mje
njedyřbi řadžewacž, wam wosřewicž, so je to řadřawe spocžinanje
wot waf, pšches prošdne řubjenje potajneho posřada čžestneho
muža, řiž hacž dotaf wěrwije řwojeho powořanja řładařche, do
řubjenřtwa řawjesčž, jeho nabřasničž so řwoju řařřužbu řakom-
džuje a řčžinicž, so pšchi njewóřnosćži a prošdnořhodženju se řonu a
džěčžimi do řhudoby řapanje. Řřjecž duř, a njeřłasřicže jeho
dlěje f řřafimi nadžijemi!”

Na to prajachu čži ludžo wschizy, a wostachu pšchi tym, so
je řo tón duch řnyřdom řhubif. Oberlin poda řo dom, a tón
wbohí muž dařche řebi prajene bheč, řchtož jemu Oberlin f tymi
řłowami, kotrež temu duhej prajesche, f wutrobje dowjesčž
chyzf. Wón řładařche řažo f řřjedawřchej wjeřelosćžu a řwě-
nosćžu řwojeho powořanja a njeje řo řenje wjazy na teho nóz-
neho wopřtowarja wobřřwřowaf, ale je drje řo posřdřiřcho, jako
běsche řažo f řřowemu řosomej pšchichof, řwojeje řłuposćže řani-
řowaf.

W řěčě 1766 bu Oberlinej řastojřřtwa wojeřřkeho řředarja
pšchi jentym řranzowřřim řegimencže posřicžene. Dokelž běsche
wón hižom w młodnyř lětach wjele pokřilenja f wojeřřtwa mēř, a
dokelž jemu tuto měřtwa řřane polo řubjesche, hdžež by řo wob-
řchěrnje wužitny wopokafacž mohf, dha řwa wón to řamo na řo,
wopušchčži bōřřu na to Řiegenhagenowy dom a pocža řo na
řwoje řastojřřtwa pšchihotowacž. W tym řanym čžasřu pak wo-
terwi řo řara w řamjeřřtnym Dole, dokelž bu duchowný Šuber,
kotryž bě tam hacž dotaf f řararjom byř, do Štrařburga powo-
řany. Řěřom běsche řo Šuber řa Štrařburg wuprajif, dha
pšchipadny jemu, so by řo Oberlin, kotrehož pobožnosć a řa-
horjenosć řnajesche, spodžiwnje derje řa jeho potomřika hodžif,
a so by jemu tute řwoje myřle řobudžělif, poda řo na pucž
f njemu.

Tola pak řřjedy, hacž jeho f Oberlinej dowjedžemy, chžemy
do řamjeřřtneho Dola hieč a řładacž, řajke tam won řłada.

Taf mjenowany řamjeřřtný Dole wobřteji f dweju wořa-
řow a je řorata řrajina njedalořo starořławneho měřta Štrař-
burga w řranzowřřkej. Wón wopřchija něřdže 9000 řutrow.
Temperatura je tam jara wschelafa. Na wjeřřchach řorow je
čžasto taf řěřnje řřma kaž w Řěřohrodže, mjes tym so je delřach
w dolinje taf mile čžopřo, kaž wokolo řenřa. Šřma řo tam
najbōře w řeptembřu řapocžina a řafle w meji abo juniju řněř
rořtaje. Duř tam po řajřim řěčžo dlěje hacž řchřři abo pjeć
měřřazow njetraje. Wot tych 9000 řutrow řčžomnosćže je
nimale 4000 f řěřom porořčenyř, 2000 řutrow řu pastwifchčža,
1500 řu řufi abo řahřody a jeno řřřřřne 1500 řu pod řłuhom.

Přchichodnje dale.

Lutherowe řłowa.

11.

Řěčže řu nōžnje, w kotryřchž nōž ducha (ewangelija) teži.
Wone řu řřamor, w kotryřchž tele drořotnosćže řu, řřdobje, řiž
tōřle napoj wobřchija, řřnza, w kotrež tale řěřž leži.

12.

Řōřnik mohf se řwojeje eolř bibliju řčžinicž a wot řwo-
jeho řřmjenja, řiž wuřřwa, řchřudowacž a tōřle artifel wufnyčž.
Ja wěřju řorjestačže mōřnyř, a řřez: Tele řorno, kotrež něřřole
wuřřwam, řwoje bheče řřhubi, tola pak potom řřeniřche, řelene
řřwjelzo f njeho řřojcže, řiž je taf dolře, kaž ja řřm, a řřřecžži,
řčžěřždžehaf, řto řornow pšchijeře; a f buny, kotruř něřřo do
řemje řřřnu, řřōřf narořcže, řiž młode čžěřřtwe řřřfi pšchijeře.
To je moja řřniha, f njeje řřřduju a wufnu, so řo f mořeho
čžěřa, řřřž řo do řemje řarřje a pohřřeba, řřane, řřwe čžěřo řčžini.

13.

Š Wořim řłowom řo njeřřmē řortowacž. Njemóžesř je řř-
řřmicž, dha řčžehř řebi řłobuf pšchēř nim!

14.

Špocžatř, řřjedžřchčžo a řōřž wschitřich řłudnosćřow je, so
f jednoreho Wořeho řłowa wuřřupimy a po řřřomje wo Wořimi
džřiwami řřřžimy a tule wēř polěpřchujemy.

J. K.